

Augustin Balthasar von

**Programma Qvo Augustinus De Balthasar J. U. D. Et Prof. Ordin. Facult. Jurid.
Senior ... Ad ... Dn. David Theodor De Balthasar Ill. R. Dicasterii Referendarii,
Disputationem Inauguralem De Origine Feudorum In Genere, Præcipue
Oblatorum In Pomerania Horumqve Indole. D. Sept. An. MDCCLXII. B. C. D.
Habendam ... Invitat : Simulqve In Recensendis Vitis Professorum JCtorum
Gryphiswaldensium, Pergit**

[Greifswald]: Imprimebat A.F. Röse, [1762?]

<http://purl.uni-rostock.de/rosdok/ppn877359776>

Druck Freier Zugang

N. N. — 2 (13~~7~~.)

17. Balthasar, progr. ad diss. Heybergii, de jure usus in censuris
su creditorum & liberis. in eadem classe integre adjudicandis.
18. Balthasar progr. ad diss. de Paltieri, de favore depositi.
19. Balthasar progr. ad diss. Meyeri, de remissione in mercedis
in locatione praediorum rusticorum abingens damnum ex
huc pecuniarum conductori contingens.
20. Balthasar progr. ad diss. ~~Balthasari~~ Schuffelii, de successione
ab intest. ex jure liberis.
21. Balthasar, progr. ad diss. Balthasari, de origine fluviorum
in genere, praecipue oblatorum in pomerania harumque in
dole.
22. Balthasar, de poena adulterii.
23. Weyßhul et Balthasar de serenissimorum ducum pomeraniae
meritis in rem literariam.
24. Balthasar de intellectu facultatibus ad voluntatem dei spi-
ritus sancti ductu componendis.
25. Balthasar, de voluntate aut angelorum sanctitatem.
26. Balthasar, de justificatione non physica sed poenali ad
sacramentum functionis christi pie celebrandum.
27. Balthasar de elutriatione spiritali.
28. Balthasar de diis gentium tutelariibus ex antiquitate quae-
dam.
29. Balthasar en. et quatenus illud restauratae humanae
salutis medium ratione investigari possit.
30. Balthasar, de lucis religiosis.
31. Balthasar, de linguae usu et abusu morali.
32. Balthasar, progr. ad Christum archangelis in creati
michaelis.

PROGRAMMA

QVO

AUGUSTINUS DE BALTHASAR

J. U. D. ET PROF. ORDIN. FACULT. JURID. SENIOR,

ET AD HUNC ACTUM DECANUS,

REGII CONSISTORII REGIÆQUE SOCIETATIS TEUT. GRYPH. DIRECTOR

AD

GENEROSISS. ATQVE DOCTISSIMI

DN. DAVID THEODOR
DE BALTHASAR

ILL. R. DICASTERII REFERENDarii,

DISPUTATIONEM INAUGURALEM

De *ORIGINE FEUDORUM IN GENERE, PRÆCIPUE
OBLATORUM IN POMERANIA HORUMQUE
INDOLE.*

D. SEPT. AN. MDCCLXII.

B. C. D. HABENDAM

MAGNIFICUM DN. ACADEMIÆ PRO-RECTOREM
GENEROSISS. REGII DICASTERII DN. DIRECTOREM
ET UTRIUSQUE ILLUSTRIS COLLEGII

NEC NON

AMPLISSIMI SENATUS URBANI PROCERES
ET VENERANDI MINISTERII ECCLESIASTICI ANTISTITES
GENEROSISS. NOBILISSIMAMQUE DN. STUDIOSORUM
COHORTEM

EA, QVA DECET, HUMANITATE INVITAT;
SIMULQUE

IN RECENSENDIS

VITIS PROFESSORUM JCTORUM GRYPHISWALDENSIIUM,
PERGIT.

IMPRIMEBAT A. F. RÖSE.

Si unquam lætabundo animo actum Promotionis solennis peragendum suscepi, sane hoc tempore, quo decima quinta vice peracta, agmen claudō, maxime lætor mihiq̃ue gratulor; quod, sæviente adhuc per omnem fere Europam in genus humanum diro Bellonæ furore, immo, accensis jam novis discordiæ facibus, primus sim, qui restituta Patriæ nostræ alma pace, utinam sit perpetua, cathedram Academiæ conscendam cum Candidato, qui tam ob morum honestatem, quam eruditionis laudem, se omnibus probavit; in cujus laudes ulterius excurrere, cum proxime sanguinis vinculo mihi junctus sit, ex Fratre germano mihi nepos charissimus, modestia omnino prohibet.

Hic, cum per aliquot annorum spatium jam muneri publico fuerit præfectus, dum illustri Collegio Regii Dicafterii ut Referendarius sit associatus, hancque spartam omnium cum applausu gesserit; ne amor erga studia academica, ut iis plerumque in more est, qui ex Academia in Forum transeunt, nuncium misisse videatur, laudabile cœpit consilium, gradum assumere academicum, quo animi sui dotes pluribus usui fierent, ipseque publice testetur: Se non sibi, sed aliis vivere. Feliciter itaque & cum laude exantlato utroque examine, & recitatis publice lectionibus, quas dicere solemus cursorias, jam in eo est occupatus, ut publice quoque testimonium solidæ suæ eruditionis in cathedra exhibeat. Ideoque non tantum proprio Marte conscripsit Dissertationem juris feudalis, ut elegantem, ita & praxi inprimis patriæ quam maxime accommodatam; sed & eandem publice jam defendendam in se suscepit; quo actu feliciter & ex voto succedente, gradus Doctoris in utroque jure eidem conferendus est. Ad quam solemnitatem cœtum eruditorum publico Programme invitari, moris est. Antequam autem hoc officio defungar, pro instituti semel suscepti ratione, in recensendis Vitis Professorum Jctorum Gryphiswaldensium perquam; Producendus itaque hac vice in scenam, qui si PETRUM SVAVENIUM & GEORG NORMANNUM excipio, quorum vitam nuper in *Epistola gratulatoria ad Cand.* Dn. JOH. FRID. WUNDERLICHUM descripsi, ordine est.

XXVII. FRIDERICUS MEVIUS.

*J. U. D. & Profess. nec non Judicii Ducalis Wolgast. Consiliarius
& Consist. Ducalis Assessor.*

Patre THOMA MEVIO, Jcto ac Prof. in hac alma celeberrimo, cujus vitam supra Num. XI. jam absolvimus, & Matre ANNA FALCKEN in lucem editus est Gryphisw. a. 1576. d. 9. May. Cum vero eidem, vix quartum ætatis annum attingenti, fati inclementia patrem e vivis abripuerit, a matre charissima unice educationis cura fuit suscepta, cujus quasi cum lacte prima pietatis semina hausit. Adultiori ætate ad studia humaniora animum applicuit; Elucebat in eo mox, ut solet in generosis animis, singularis ingenii acumen; quo fiebat, ut jactis feliciter in schola patria artium & linguarum fundamentis, de consilio Viri ampliss. Dn. DANIELIS RUNGII, tunc Professoris, post Cancellarii Wolgastani gravissimi, Affinis sui, juris studio se traderet, & primum in Academia patria eidem sedulo invigilaret; mox autem ad illud continuandum in Academiam Francofurtanam semet conferret, ubi per biennium substitit. Reversus inde Wittebergensem, Lipsiensem, Marpurgensem, Julianam, & Tubingensem adiit, inque iis per aliquot annos subsistens, pertextendæ telæ inchoatæ operam navavit; quo factum, ut clarissimorum Professorum ibidem florentium, inprimis GÖDDEI, VULTEJI, ANTON. MATTHÆI, BOCERI & HARPRECHTI, istius Seculi luminum, amicitia dignus judicatus fuerit egregiisque testimoniis ornatus in patriam redux factus, & mox post reditum a. 1605. nutu ac auctoritate Clementissimi Ducis PHILIPPI JULII Professio juris extraordinaria in Academia patria eidem demandata fuerit.

Ao. 1607. d. 16 Jun. ipsi consveto solennique ritu gradus Doctoralis in utroque jure conferebatur eademque festivitate nuptias celebravit cum ELISABETHA RHAUEN, filia Summe reverendi & clariss. viri Dn. BALTHAS. RHAUEN, S. S. Theol. D. & Prof. in hac Academia ex ANNA SCHURFFIA nepte incliti illius Jcti Witteberg. HIERONYMI, & relicta DAVIDIS RUNGII S. S. Theol. D. ac Profess. Wittebergenfis longe celeberrimi
vidua,

vidua. Eodemque adhuc anno d. 18 Jul. in numerum Professorum ordin. cooptatus, simulque illustriss. Ducis & Judicii Wolgast. Consiliarius tandemque Consistorii Ecclesiastici Assessor electus. Ao. autem 1621. d. 1 Nov. prima & 1631. d. 15 Nov. altera vice Rector Academiæ publicæ, consveto more solenni declaratus est.

Cum vero valetudo corporis ejus admodum fuerit imbecillis, frequenter enim cum morbis conflictabatur, ideo etiam a. 1634. d. 28 Martii, cum Præfectura Eldenavienfis a Legatis Sereniss. Ducis solenni actu, præsentibus omnibus Academiæ membris traderetur, noster morbo domi lecto affixus tenebatur, ut huic solennitati interesse haud potuerit. v. *Annal. acad. ad h.l.* Asthmatis sæpe, sæpius scorbuti variis symptomatibus affligebatur, & licet ipsorum mitigata atrocitas reconvalescentiæ spem aliquando præberet, mox tamen recidiva morborum vis indies majores vires assumsit, ut nullo penitus remedium usu infringi potuerit. Annus itaque 1636. & d. 7. Jul. agebatur, quo ejus anima, corporeis vinculis soluta, in cælum evolavit; in ærumnosa hac miseriarum valle annos 60 & 2 menses transigens. v. CRAMERI *Pom. Kirchen-Chronick L. IV. Cap. 47.*

Quanto cum studio & labore in Academiæ hujus & studiosæ Juventutis emolumentum, quantaque cum dexteritate officiis suis præfuerit; Quam promptus in negotiis, quam expeditus in Consiliis fuerit, quam dexter in extricandis Nobilium controversiis, quantaque cum laude Rectoratum hujus Academiæ bis, Decanatum vero Facultatis jurid. aliquoties gesserit, evidentius est, ut testatur b. MATTH. STEPHANI in Progr. emortuali d. 11. Jul. 1636. conscripto, unicam plagulam in 4 explente, quam ut a nobis hoc loco proponi possit. Ideoque ut de laudibus hujus viri ejusque in Academiam meritis eo prolixius constare posset, Dn. HERM. QVIRINUS J. U. D. de Vita & laudibus sui Præceptoris publicè peroravit.

JOH. HEUNIUS in *Prosopographia sua metrica*, sæpius jam citata, sequenti rithmo memoriam ejus prosequitur:

Jura

❶ ❷ ❸

5

*Jura colens & jura docens & jura ministrans,
Gryphiacam decoras perpete laude scholam.*

Ex conjuge sua 4 suscepit liberos. 1) THOMAM, qui mox secundo ætatis anno rebus humanus excessit. 2) DAVIDEM, magnum illud universi orbis literati oraculum, cujus vitæ curriculum, cum uberiori recensione Scriptorum ejus, tam editorum, quam ineditorum, si Deus vitam & otium mihi concefferit, figillatim cum publico sum communicaturus. 3) Filiam ELISABETHAM, nuptam consultissimo Viro Dn. HENNINGO GERDESIO, Civitatis hujus tum Syndico, post Consuli ac Consiliario provinciali designato, quem ex matre Pro-avum veneror. 4) MARGARETHAM, in ipso juventutis flore decidentem.

SCRIPTA,

quibus posteritati nomen suum commendavit, prostant
sequentia :

1. Disp. inaug. de *in integrum restitutione*, habita sub Præs. JOACH. STEPHANI. Gryph. 1607.
2. Disp. de *Processu judiciario*. Gr. 1609.
3. Disp. 1. de *Testamentis*. Gr. 1610.
4. Disp. 2. de *Institutionibus & substitutionibus heredum*. Gr. 1610.
d. 24. Febr. ventilata.
5. Disp. 3. de *Infirmatione Testamentorum ex causa irriti & inofficiosi Testamenti*. Resp. JOACH. VOLSCHOVIO. Gr. 1610.
6. *Lectiones cursoriæ de Regalibus Majestatis Fiscique juribus*. Gryph. 1613.
7. Disp. de *acquirendo rerum dominio*. Gr. 1613.
8. - - de *Succeptione legitima*. Gr. 1615.
9. - - de *Succeptione feudali*. Inaug. Dn. JAC. RUNGII. 1618.
10. - - de *Actionibus*. Gr. 1620.
11. - - de *Fisco Principis*. Inaug. HENN. GERDESII. Gr. 1620.
12. - - de *Transactionibus*. Inaug. Dn. J. VOLSCHOVII. 1622.
13. - - *Juris feudalis synoptica*. Gr. 1622.
14. - - de *Testamentis*. Gr. 1633.
15. - - de *Jure Patronatus ecclesiarum*. Gr. 1633.

XXVIII.

XXVIII. JACOBUS RUNGIUS.

J. U. D. & Prof. Ordinarius, Aulæ Ducalis Consiliarius.

Patrem veneratus est DANIELEM, J. U. D. & Acad. Gryph. Professorem Ordinar. Aulæque Ducalis Wolgast. Cancellarium. Cujus Vitam supra Num. XXI. descripsi. Matrem vero ELISABETHAM, THOMÆ MEVII, Professi. itidem Gryphisw. filiam & FRIDERICI, præcedenti Num. adducti, sororem.

Natus est Gryphiswaldiæ, ubi in schola publica prima studiorum jecit fundamenta, quibus ad altiora præparatus a. 1607. d. 19 Jul. una cum Agnato suo ejusdem nominis, FRIDERICI RUNGII, tunc Concionatoris aulici, post Gen. Superint. filio, sed nativitate Wolgastano, ut civis Academiae patriæ nomen dedit; ibique ex ore AUGUSTINI RHAU, FRID. GERSCHOVII, & FRID. MEVII Jurisprudentiæ hausit principia. His bene instructus a. 1610. exterarum salutavit Academias, primumque excurrit *Wittebergam*; ubi per integrum quinquennium, & quod excurrit, hærens, ante abitum a. 1616. sub Præf. BALTHASARIS HENCKELII, Prof. jur. ibidem celebratissimi, qui dein R. Sveciæ GUSTAVO ADOLPHO a Consiliis & negotiis gerendis, seu, ut dicimus, *Agent* erat, defendit *Disp.* ex Collegio Feudorum de *Regalibus Majestatis*, & aliam ejusdem Collegii, quæ numero sexta est, de *Regalibus Fisci*. Hinc adibat celebria illa Musarum emporia *Lipsiense* ac *Jenense*. Porro excurrerebat *Erfurtum* & inde *Heidelbergam*, quo institutione ibidem florentium Doctorum ac Professorum Juris, quorum fama per omnem terram dispersa, puto DIONYSII GOTOFREDI & RHEINHARDI BACHOVII, frueretur; & ut etiam praxin Camerae Imperialis sibi redderet familiarem, *Spiram*, tunc inclitam sedem hujus Judicii, se contulit, ibique visitavit ex sorore GERTRUDE nepotes JOHANNEM & DANIELEM FABRORUM fratres; quorum prior tum J. U. D. & Spirensium, post Lubecensium Syndicus; alter vero J. U. D. Advoc. Cam. post Consiliarius Luneburgensis inclarescebant. Hic per temporis intervallum commoratus *Tubingam* tendit, ubi JOH. HALBRITTERI, Professoris ibidem famigeratissimi, informatione in Themidos placitis nec non familiarite reverenter usus fuit. Hanc Musarum sedem

cum

❁ ❁ ❁

7

cum *Argentoratensi* commutavit, ubi celeberrimorum Jctorum, ibidem fama charissimorum, JUSTI MEIERI, CASP. BITSCHII & JOH. MICH. BEUTHERI, MICHAELIS, olim Profess. Gryph. filii, Scholas sedulo frequentavit. Ab hinc fama FRID. MARTINI eum *Friburgum* in Brisgavia allicuit; nec dum literarum multarumque rerum cognitione satiatus *Basiliam* iter direxit, ubi bina vice Cathedram ascendit, primum sub VALENT. MELASII d. 18. Jul. 1617. *Disp. de Rebus creditis*; dein Dn. JAC. GRASSERI J. U. ibidem DD. ac Professorum longe celeberrimorum Præsidio publice, non nisi omnium applausu, defendit.

Postquam itaque sic magnis diurnis nocturnisque itineribus se se extenderat & ubique ea, quæ ad augendam eruditionem sibi proficua videbatur, collegerat, tandem de reditu in Patriam, quæ fructus laboris ac industriæ exposcebat, cogitabat; Iter itaque bonis avibus ingrediebatur, et in ipso itineris cursu insuper multas, quas hoc tractu Germania continet Civitates, perlustrabat. Tandem multijuga eruditione onustus, feliciter ad Patriam civitatem rediens, antiquam cum musis Gryphicis recoluit amicitiam, &, ut eo melius aliis, inprimis studiosæ Juventuti, usui esse possit, non diu cunctatus, sed mox Facultatem juridicam literis, ut decet, supplicibus adiit, & ut summos in jure honores sibi conferat, modeste petiit. Cui etiam honesto desiderio cum Facultas deesse haud potuerit, ipsum ad consueta fubeunda tentamina admisit. Exantlato itaque cum laude utroque examine, ut publicum quoque eruditionis suæ ederet documentum, eodem adhuc anno d. 17. Dec. sub Præsidio FRID. MEVII inauguralem ventilabat Disputationem de *Succeffione Feudali*, prout Decani Program. sub d. 13. Dec. e. a. indicat, simulque ipsi docendi disputandique licentia concedebatur.

Sic itaque satis probata hujus viri eruditione, Facultas juridica æque ac Concilium acad. nullatenus hæsitavit, eundem in Socium laboris assumere; ideoque, annuente & commendante Principe, Patri, DAN. RUNGIO, Cancellario Wolgastano, in Officio Professoratus substituebatur; testantibus id *Annal. Acad. h. a.* Quantum etiam ob morum probitatem solidamque in ju-
re

re scientiam apud Principem, hoc tempore regnantem, PHILIP-
PUM, inierit gratiam, vel inde elucet, quod hic eundem eo-
dem tempore inter Consiliarios suos aulicos recipere dignatus
fuerit; v. MICRÆL. *Chron. Pom. L. V. n. ii. p. 170.* & Dn. Gen
Sup. de BALTHASAR in *seiner 2 Saml. p. 637.* Utramque
spartam ipsi carmine litino gratulabatur THIMOT. LAURENT.
GERSCHOVIUS, cui vitæ ejus, hætenus peractæ, breve curricu-
lum inseruit, simulque pagina inversa ejus Geneologiam ex-
posuit. Utrumque dimidium saltem unius plagulæ explet.
Mox quoque a Principe suo in Consilium Wolgastum evoca-
batur.

Hic sponsalia inibat a. 1621. d. 27. Junii cum AGNISA
SELTRECHTEN, Dicafterii ibidem Directoris splendidissimi gra-
vissimique; v. Dn. Gen. Sup. de BALTHAS. c. 1. & mox d. 5.
Sept. e. a. Brabeuta FRID. MEVIO, ipsi summi in jure honores
doctorales conferebantur & eodem adhuc anno illustr. Princeps
eundem cum duobus aliis Academiæ præsentavit Professorem
extraordinarium, qui etiam mox d. 4. Nov. ej. a. in numerum
Professorum cum reliquis recipiebatur. A. 1623. d. 23. Sept.
nuptiarum solennia Wolgasti instituebat, præsentē illustriss.
Principe & Principissa totaque aula; quæ carmine gratulatorio
latino condecorabat THIMOTHEUS GERSCHOVIUS, adjecta de-
sponsatorum genealogia. Suavissima autem hac conjuge per
mortem orbatus, novas cum CATHARINA ENGELBRECHTEN,
CHRISTOPHORI, Consulis Gryph. & GERTRUDIS SCHUMA-
CHERS filia, contraxit nuptias. v. MICH. GERSCHOVII *Catalo-
gum Patronor. Fundator. &c. & Professorum Gryph. n. 191.*

Anno 1633. testantibus *Annal. Acad.* numerum Professor.
ordinariorum auxit; Verum, cum in Aula Wolgastana com-
moraretur, hanc functionem ordinariam non adiit, potius in
Annal. Acad. ad a. 1635. legimus: *Hoc anno d. 25. Nov. diem suum
obiit Wolgasti Dn. JACOBUS RUNGIUS, Consiliarius Ducalis vo-
catus, non autem receptus ob mortem intervenientem quartus Professor
in Facultate juridica.* D. JOHANNES HEUNIUS *supra c. 1. seq. di-
sticho memoriam ejus posteritati commendavit:*

Aula

Aulæ judicio tum laude præfesse juberis

Ac pariter nostrum jura docere gregem.

Ex secundo Conjugio duos post se reliquit filios, DANIELEM & Christophorum, tempore obitus matris CATHAR. ENGELBEECHTEN, qui in An. 1646. incidit, adhuc Studiosos adolescentes.

XXIX. JOHANNES BURGMANNUS

J. U. D. & Prof. extraord. Consiliarius & post Regii Dicaſterii Director.

Natus Gryphisw. 1589. in Feſto Martini d. 18. Nov. Patre JOACHIMO, Dicaſterii quandam Ducalis, quod tum Wolgaſti ſedem habuit, Protonotario fideliffimo, A. 1627. d. 26. Sept. Matre BARBARA PAPKEN, quæ ad ultimum menſem gravis Wolgaſto, Parentes & amicos inviſendi cauſa, huc excurrens, præter ſpem partitudoſis doloribus præventa, hunc ipſum feliciter in urbe noſtra enixa eſt. Avum agnovit paternum, AUGUSTINUM, aulæ ducalis BARNIMI XII. Rugenwaldenſis, Præfectum (Hofmeiſter) & Aviam ANNA RUNGEN; Maternum vero HANS PAPKEN, Civem & Mercatorem Gryph. & Aviam maternam URSULAM CARINS.

Prima doctrinæ fundamenta in patria Schola Wolgaſtana poſuit ſub informatione Dn. M. JULII COLERI, & ſucceſſoris ejus in officio PAULI LECUMECHII; Adoleſcentibus annis juſſu Parentis Lubecam conceſſit ibidemque ulterius in Gymnaſio ſtudiis operum locavit, ut, jactis latinæ & græcæ linguæ nec non artis poeticæ ſolidioribus fundamentis, cum fructu altiora academica ſtudia tractare potuerit. Proinde initio ſelegit Academiam noſtram patriam; clarebant tunc temporis inter reliquos per celebres viros & Anteceſſores, Venerandi Dni JOACHIMUS & MATTHIAS STEPHANI, ſub quorum directione Collegia aliquot privata, item diſputationes privadas & publicas, egregia cum laude per tres fere annos inſtituit. Ventilabat quoque ſub Præſ. LAURENTII STEPHANI, J. U. D. JOACHIMI filii, diſputationem ex prima parte ff. deſumptam, quæ in collectione *Præſidis VII. Diſp. ex 7. prioribus ff. partibus deſumptarum* & Gryphisw. 1609, in 8. editarum, primum occupat locum.

b

Ab

Ab hinc ad superioris Germaniæ plurimas urbes & Academias visitandas profectus, præprimis in Wittenbergenſi & Altorffina ſtudiorum excolendorum gratia per aliquod temporis ſpatium ſubſtitit.

Unde a. 1615. in Patriam redux a Celfiff. Principe PHILIPPO JULIO ſubſequenti a. 1616. pro Secretario ad probam, ut tum temporis mos & ſtylus Curiae ferebat, in Judicio ducali, quod Wolgaſti erat, receptus fuit. Quam ſpartam haud multo poſt cum ordinario loco commutavit. Ornavit eandem tam ſolenter, ut dignus judicatus fuerit adjungi Legatis, ex aula ad Comitiam Warſoviienſia miſſis.

Hac ratione ſe indies habiliorem reddens, a. 1621. d. 20. Dec. habita publice ſub Præſid. RRID. GERSCHOVII *Diſputatione Inaug. de Jure Pignoris & hypothecæ* a. ſeq. 1622. d. 5. Aug. a Duce Wolgaſti. ad Profeſſionem extraord. cum titulo Conſiliarii Principis fuit vocatus, eodeque anno d. 10. Sept. gradum Doctoris in Acad. Gryph. aſſumſit, ſimulque ANNAM RUNGEN, b. DAVIDIS, Th. D. & Prof. filiam & FRID. MEVII Prof. jur. privignam, connubii vinculo ſibi aſſociavit. Ao. 1629. diſputationem de *Mutuo* publice ventilavit. Ao. 1630. cum reſervata Profeſſione juris extraord. Aſſeſſor Judiciæ Ducalis ordinarius factus eſt. Ao. 1631. d. 7. Jan. quo Milites caſareani noſtram adhuc occupatam tenebant civitatem, fatalis ipſi caſus contigit, quod præter meritum, ad minimum præter cogitationem ſuam, a Colonello de PERUSSIIS ſat indigne fuerit tractatus; referentibus id *Annalibus academ. ad h. a. (*)*.

Anno

(*) Operæ erit pretium, hæc ſata hujus Viri celeberr. verbis Gener. Superint. BARTH. BATTI, tt. Rectoris Acad. uberius hic recensere. Ad instantiam ſiquem Ducis Caſarei de SABELLIS omnes tum Profeſſores, cæteroquin Jurisdictioni Univerſitatis ſubjecti, arma ſua Magnif. Dno Rectori juſſi erant in fornicem Collegii comportare. Hoc non attento cum Dn. JO. BURGMAN, ſuo quodam uſus conſilio, ciſtam, bombardis reſertam, a Nobili quodam apud ſe deſoſitam, inque cella ſub terra deſoſſam retinuiſſet, & nihilominus ex habitatione ſua emigraſſet; hanc, tanquam poſſeſſionem deſertam atque vacuam,

cuam,

Anno 1632. d. 13. Febr. novum conjugii vinculum in-
bat cum SYBILLA LANGEN, GEORGII filia & JOACHIMI MILO-
VII illustriss. Megapol. Ducis Quæstoris vidua. V. GERSCHO-
VII Catal. Fundat. Rector. & Professor. &c. n. 21.

Ao. 1637. extincta per obitum illustriss. Ducis BOGISLAE
XIV. stirpe Ducali, Judicium Dicafterii ut & reliqua cessabant,
noster

cuam, quidam ex Capataneis Cæsareis, HENRICUS DRANCKSTEDE,
occupavit, diligenti per suos instituta perscrutatione, omnes per do-
mum angulos perfodiens, tandem cistam illam deprehensam effodi
curavit. Hoc, cum Colonello FRANC. LUDOV. de PERUSSIS,
Demmino huc reduci, innotuisset, per Regininis sui Prætozem
apud Rectorem & Senatum Acad. instituta contra BURGMANNUM
criminali actione, eum Perduellionis postulavit, præsertim quod
bombardas illas ad transfugam pertinere intellexisset. Actor ex-
presso Ducis mandato Burgmannum in actis appellavit einen vor-
nehmen, gelehrten Mann. Reus, impetrata ad sui defensionem ali-
quot dierum dilatione, arresti vinculo constrictus, in Museo suo se
continere jussus est.

Hic interim, re ad Duce[m] de SABELLIS delata, intercessionem
ad Colonellum de PERUSSIS impetravit. Huic tum relaxationi ar-
resti, a Dno locum tenente PALANTE impetrata, confisus reus, post-
habita fideli admonitione Senatus Academici, ne id faceret, Dom.
13. post Epiphan, d. 30. Jan. incautius exiit, sacris publicis ut in-
teresset. Hoc, ubi Colonello de Perussis innotuit, eum e Templo
redeuntem in platea publica a militibus interceptum, in carcerem
publicum, die furze Guardie, (Corps de garde) dictum, abduci
jussit; inque eo ad quatuordecim prope dies, quod Dn. Burgman-
ni Cognati & affines pro ipso ut fidejuberent, ægre adduci pateren-
tur, non sine maxima Ordinis nostri ignominia detinuit.

In absentia Ducis de PERUSSIS post lapsum 4. hebdomadam
Obri Lieutenant BALAND arrestum ad frequentanda Sacra & tan-
dem liberum exitum intra Civitatem relaxavit; quam relaxationem
Academia confirmavit, cum inhibitione tamen, ne ante causam
plane sopitam e civitate exiret. Causam BURGMANNI egit RU-
DOLPH HAGMEISTERUS, qui in eo præsidium quæsit, quod arma
gerere

noster itaque, irrumpentibus denuo in Patriam copiis Cæsareis, ad subterfugendum militum periculum, quorum furorem jam antea expertus, cum reliquis Officialibus aulicis Wolgasto in Daniam secesserat, unde a. 1639. jussu Reginae Christianæ reversus, extraordinariæ Professioni in jure, sibi semper reservatæ, iterum præesse cœpit. v. *Annal. Acad. h. a.* Cum itaque eod. adhuc anno d. 28. Nov. solennis promotio doctoralis in Fac. jurid. institueretur: Capitulum Camminense, quod sede vacante habet administrationem jurium episcopaliū, Procancellariatus munus deferebat Burgmanno nostro, Professori adhuc extraordinario; verum, hic pridie ante promotionem gravi hypochondriaco morbo correptus, Facult. jurid. denunciari curavit, se ob ægritudinem non posse sustinere demandatum officium. Facultas jurid. hoc ipso impedimento valde consternata fuit, cum omnia ad actum doctorem & convivium jam essent preparata, & Dn. Procancellarius subdelegandi potestatem non haberet. Verum, Deus r. o. m. præter omnem expectationem decumbenti Procancellario tantas suppeditavit vires, ut actui Promotionis interesse & Commissionem expedire ipse potuerit.

Ao. 1641. d. 10. May Dni Commissarii Regii, administrationem Præfecturæ Eldenav. ordinantes, JOH. PAPKEN, Consiliar. aulicum una cum nostro BURGMANNO, tanquam speciales Commissarios constituebant, cum Universitate in pto. Liquidationis & LIC. VÖLSCHOVIO, Præfecto Eldenavienfi, transigendi. v. *Annal. Acad. h. a.*

Cum tandem stabilito in hac Provincia Regimine Regio, ejus nomine ac auctoritate Judicium Dicafteriale a. 1642. d. 25. Jul. Festo Jacobi reintroduceretur, & nostro pristinum officium

gerere in se non sit prohibitum; Mandatum autem de armis depoenendis Universitati haud immediate esse insinuat, sed saltem per Magistratum urbanum, quod nullius esse momenti. Tum etiam nihil causæ subesse, ut criminaliter contra ipsum agatur, cum rigor militaris disciplinæ ad literatos non quadret, qui jure Communi judicandi sint. Dux excusavit factum mediatae per Magistratum insinuationis & ignorantiam prætexit.

officium restitueretur, qui & Professioni extraordinariæ, sibi reservatæ, studebat, ut ideo Rectori & Concilio Acad. an. 1643. d. 4. Jan. solennem protestationem insinuaverit, quod ipsius nomen & propositum in Catalogo Lectionum non designatum deprehenderit, cum tamen Professor extraordinarius sit.

Ao. 1650. d. 6. Apr. ex placito Collegii juridici ejus Decanus, JOACH. VÖLSCHOVIUS, collocutus cum Dn. JOHAN. BURGMANNO expiscandi gratia, num, si Facultas eum nominaret, in locum Dn. MATTH. STEPHANI, p. m. eam conditionem acceptare malit; Sed, ille renuit & dixit: Se hac vice juri suo, quod alias per benignissimam Reginae concessionem haberet, renunciaturum, alias illud ipsum sibi reservaturum alio tempore. v. *Ann. Fac. jurid. h. a.*

Tandem post mortem BORCKII a. 1656. Vice Directoris, & a. 1661. Directoris ordinarii munus in Dicasterio Regio ipsi fuit concredidit. Obiit 1662. d. 15. May. æt. 72. an. 6. mens. præter aliquot dies. Pietatis in Deum, liberalitatis in pauperes Ecclesiamque evidens post se reliquit documentum, quod suggestum in Basilica nostra St. Nicolai a Socero ejus, GEORGIO LANGE, a. 1612. magno cum ornatu exstructum, at, turri vi ventorum a. 1650. dejecta, funditus destructum, præsentis forma ac ornatu restituerit. Uti effigies horum virorum cum inscriptionibus, quæ in frontispicio januæ conspiciuntur, indicant.

Vitam ejus edidit D. JOH. HENNIG in *Progr.* quod nomine Academiæ ad justa ejus exequialia conscripsit; nec non Generosiss. Dn. JO. FRANTZ de BOLTENSTERN. Regii Dicast. Adfessor. dignissimus. a. 1736. 4.

HEUNIUS in *all. Prosopographia metrica* sequens ipsi posuit monumentum:

*Antistes magnus, direxti hic rite tribunal
Et tibi regalis credita jura fori.*

UXORES ejus fuerunt 1) ANNA RUNGEN, D. DAVIDIS & ELISABETH KHAUEN filia, quæ tamen improlis decessit 1630. d.

9. Aug.

9. Aug. v. *Ann. Acad. h. a.* & Progr. in obitum ejus a LAUR. LUDENIO, Acad. t. R. publicatum, in 4. SYBILLA LANGEN, GEORGII, Mercat. Gryphisw. & templi Jacobæi Provisoris, & BARBARÆ, Consulis BERTR. SMITEROVII filia; Neptis GEORGII, Civis & Mercat. Gryph. Proneptis JOHANNIS, Civis & Mercat. Gryph. Abneptis JOHANNIS, qui in aula D. BUGISL. X. educatus &, ut in itinere hierosolymitano ejus comes fuit, sic & postea in ejus ministerio mansit. Hic est filius incliti istius HANS LANGEN, Rustici in pago ducali Lantzke prope Rugenwalde, qui ob merita, in Ducem BOGISL. X. collata, non immerito Servator Pomeraniæ appellatur. De quibus Annales Pomeraniæ abunde testantur nec posteritas unquam adeo ingrata erit, ut ea reticescat.

FILII fuere 1) JOHANNES JOACHIMUS. Th. Cand. qui in uxorem duxit CATHAR. DENNEHLEN, HENRICI, Senatoris Sedin. filiam, ex qua tamen nullos vidit liberos, ipse quoque ut privatus a. 1702. diem suum obiit supremum.

2. JONAS GEORGIUS. Prof. jur. extraord. in Acad. Gryph. De quo infra dicendi locus occurret.

XXX. JOACHIMUS VÖLSCHOVIUS.

Nat. Gryphisw. 1591. d. 29. Jan. hora vespertina, Patre ejus nominis, Senatore Gryph. & Matre SYBILLA MEVIA, FRIDERICI filia. Avo Paterno MARTINO VÖLSCHOVIO, Senat. Gryph. Avia REGINA ENGELBRECHTS, JOACHIMI hic locorum Senatoris, filia. Proavo paterno MARTINO, Senat. ac Camerario Gryph. & Proavia ejusd. lineæ GERTRUD HUNSTEDEN, Patritia Gryph.

Patre maturo fato ipsi prærepto, provida matris superstitis dilectissimæ cura ad literarum studia in Scholis privato publicis fuit ductus. Cumque ad 15. ætatis annum fuerit profectus, a. 1606. d. 24. Jan. Acad. patriæ nomen dedit. v. *Ann. Acad. h. a.* Verum mater, cum facultatibus, quæ studiorum prosecutio exigit, se destitutam videret, filium suum eodem adhuc anno Sedinum, ut mercaturæ ibidem operam daret, ablegavit. At

frater

frater ejus natu major, MOEVIVS, post Gener. Superint. de
universa Ecclesia nostra meritissimus, implorato consilio Dni
Superint. Sedinenfis JACOBI SCHMIDTEN, f. FABRICII, Ephori
olim paterni, matrem ab hoc proposito avertebat, neque in
feliciter illa res successit. Promotus enim prædicti Dn. Super-
intend. FABRICII opera fidei ad liberalem in Convictorio
Alumnorum pastum; dein quoque in Chorū Symphonia-
cum allectus, ut matri, viduæ, sumtuum compendium face-
ret. Per triennium itaque Sedini studiis incumbens, sub ma-
nuductione Dn. CHRISTOPH. BUTELII, & postea HUNNICHTII,
nec non BURCHARDI, jactisque liberalium artium fundamen-
tis, ad *Lyceum patrum* revocatus; ubi studio juris laudabiliter
operam impendit & a. 1611. sub Præs. JOH. TRYGOPHORI, Hist.
& Poet. Profess. disputavit de *Justitia*. Gryph.

Absoluto ibidem intra quinquennium consuetum studio-
rum academicorum cursu, a. 1614. ab ERDMANNO, Barone in
Putbus, ad Secretarii munus vocabatur, & anno seqq. 1615.
cum filio ejusdem ad celeberrimas Europæ Civitates ac Aca-
demias iter suscepit. Adibat itaque cum pignore hocce, fidei
suæ concredito, felici omine Academiam *Francofurth.* inde in-
clytam *Argentinensem*. Per biennium hic commoratus, *Basili-
ensem* in Helvetia visitavit. Qua occasione præter illam re-
gionem *Lotharingiam*, *Sabaudiam* & nonnullam *Galliæ* partem
invisit; Cumque eo tempore uniti Principes evangelici mili-
tem istis in locis alerent, accidit, ut juvenis Baro, amicitiae
Dn. Marggravii Badensis, Generalis Campo Ducis insinuare-
tur & ad recipiendam spartam militarem, heroica sua indole
& avita Majorum virtute dignam, invitaretur; Cui proposito
adstipulabatur Generosiss. Dn. Parens, nostrumque VOLSHO-
VIUM, bene de filio suo meritum Ephorum, domum revocatum,
amplissimis donis remuneravit.

Ab hinc noster JOACHIMVS iterum abiturienti ad celeberrimas
Imperii Civitates visitandas migravit, utpote *Melsheimi-
am*, *Tubingam*, *Jenam*, *Erfurtum*, *Lipsiam*, *Wittebergam*, nec
non *Rostochium*. Ubique doctissimorum Virorum conversa-
tione & amicitia fuit usus; qua de re publicum testatur docu-
mentum,

mentum, quod extat in *Præfat.* quam celeberrimus Archiater & Physicus Basiliensis, D. CASP. BAULING, *Prodromo Theatri sui botanici* præfixit.

Magna sic animi divitiarum copia instructus ad patrios iterum Lares rediit, ubi, a. 1621. impetrata a Facult. jurid. docendi licentia, lectiones privatas in usum studiosæ juventutis aperuit, prodromi loco præmissa *Ichnographia de Jure Rom. Germ.*

Ao. 1622. Facultati juridicæ nomen profitebatur, summosque in Jure honores ambibat; superato itaque examine rigoroso, disputabat e. a. d. 28. Junii sub Præs. FRID. MEVII, ventilando *Decades IV. Conclusionum de Transactionibus*. Sic, exhibitis publice eruditionis suæ documentis, ut Licent. juris e. a. d. 10. Sept. una cum JOH. BURGMANNO, solemnî ritu a FRID. GERSCHOVIO in Doct. juris fuit renunciatus & non multum post a Dn. DANIELE RENGIO, Cancellario Wolgast. & Cognato suo Professioni juridicæ substitutus, quam a. 1623. excepit Professio juris extraordinaria & ab hinc triennio 1628. Professio eloqu. ordinaria. In Facultatem tamen Philosoph. nunquam fuit receptus, quia gradum Magisterii non habuit.

Ao. 1630. Calamitates belli tricennalis & militum Cæsareanorum vexationes & expilationes graviter expertus fuit; ita, ut etiam ædes suas vacuas uxorem & filium Cognatorum curæ relinquere & ipse Musæum in Collegio sibi ab Academia expetere coactus fuerit. (*)

Ao. 1636. d. 3. Oct. Rector Acad. eligebatur & d. 10. Nov. publice declarabatur. Paulo post eod. an. d. 4. Dec. in ordinem

(*) Testantur de hac sua calamitate, quam inopia omnium rerum pedissequa fuit, *Literæ ejus ad Universitatem sub d. 1. Dec. 1630. datæ*, quibus miserandum statum, in quem fuit detrusus, sequentibus verbis depingit:

Non est, quod pro servitiis, Marti, proh dolor! exacte præstandis exolvam; Tantum enim est, ut vel Civium ditissimus idem solvere gravaretur. . . . Ex nupero illo academico concluso (quo Professorum quilibet prius vim pati, quam temere contra salvam guardiam servitorum oneri se submittere debe-

nem Jctorum ordinariorum successor FRID. GERSCHOVII fuit vocatus, ita, ut simul a Duce BOGISL. XIV. ipsi, Dno MATTH. STEPHANI, Seniore & emerito, sponte hoc munus deprecante, vi *Rescripti ducalis de 1637. d. 3. Januar.* officium Directoratus Consistorii deferretur, eodemque a. d. 31. Dec. in Facult. juridicam reciperetur. Vid. *Annal. Acad. h. a.*

Ao. 1639. d. 19. Oct. secunda vice in Rect. Acad. eligebatur & d. 25. Nov. publice in hoc munus introducebatur, quodque ipsi per biennium prorogabatur.

Ao. 1642. d. 23. Jun. cum R. Consistorium denuo introduceretur, a S R. Majest. Svecica vocatio ejus directoralis renovata ac confirmata fuit. Eodem quoque anno d. 9. Nov. in Promotione solenni doctorali a Capitulo Camminensi ipsi Pro-cancellariatus munus fuit demandatum, qua occasione *Orat. habuit de Præminentia & nobilitate Jctor.* Ao. 1644. d. 2. Jan. in Decanum Facult. juridicæ fuit electus & eod. an. d. 9. April iterum ex delegata auctoritate Capituli Cammin. in Promotione Magistrorum Pro-Cancellarii vices sustinuit. v. *Annal. Fac. jurid. ad h. a.* Die 26. Oct. quem *Annales Facultatis jurid. vel 28. Oct.* quem *Annal. Acad.* referunt, noster in Rect. Acad. iterum electus & d. 11. Nov. publice introductus est.

Tandem annorum numero gravis & perpetuis laboribus fractus æternam exoptavit requiem, quam etiam solutis corporis vinculis beata morte obtinuit a. 1664. d. 17. Febr. hora inter 2 & 3. matutina, dulci quasi somno sopitus in Salvatore suo Christo decessit, æt. 73. an. & 20. derum.

Quanto zelo quantaque dexteritate ad canam usque senectu-

re, decretum) ego, qui fere postremus in detestatione Servitiorum præstandorum hæsi, egentior multo factus sum; utpote cujus ædes per direptionem inhabitabiles redditæ & multæ res a suppellectile furtim ablata; Immo, quod durius, miserrima & dilectissima conjux cum filio in custodia Vigilium, per aliquot dies helluantium, non sine maximo damno, apud sanguine junctum egerrime detenta fuit. v. *Extractum Actor. Acad. p. m. 101.*

nectutem officiorum sibi concreditas spartas administraverit, publica abunde loquuntur acta, ut nulla posteritas de laude ejus reticescet. Symbolum ejus erat: Sat habet fautorum, qui bene semper agit. JOH. HEUNIUS in *Prosopographia metrica Professor. Gryph.* sequenti eum mactavit encomio.

*Consilii sacri Director erasque Professor (Sacerdos)
Eunomiæ claro Vir gravis ingenio.*

Uxorem habuit DOROTHEAM, JOHAN. WEGNERI, Profess. hic Matthes. ordinarii, & GERTRUD. STYPMANNS filiam unicam, nec non PHILIPPI WEGNERI & ELISÆ HEIDENREICHs neptem, a. 1624. foedere matrimoniali sibi junctam. v. GERSCHOVII *Catal. Patronorum, Fundator. Rector. ac Professor. Acad. Gryph. n. 213.*

Filios genuit 1. JOACHIMUM, Nat. 1624. d. 18. Sept. inscriptum 1635. d. 21. May. v. *Annal. Acad. h. a. Ecclesiæ Garzens. in Rugia Pastorem.* †. 1656. d. 22. Jul. cujus selectam Bibliothecam Pater JOACHIMUS, superstes, Bibliothecæ ædis Nicolaitanæ in perpetuam memoriam assignavit. 2. JOHANNEM, inscript. 1647. m. Septemb. v. *Ann. acad. h. a.* † 1662. d. 2. Nov. 3. FRIDERICUM MEVIUM, in infantia denatum 1646. d. Cal. Jun. v. *Progr. emort. de h. a.*

Filias 1. REGINAM. nat. 1635. †. 1637. v. *Progr. Funebre h. a.* 2. DOROTHEAM, in ipso juventutis flore a. 1627. extinctam. v. *Progr. emort. de h. a.*

SCRIPTA

Quibus memoriam suam posteritati commendavit, prostant seqq.

I. DISPUTATIONES AC TRACTATUS.

- 1 *Ichnographia de Jure Rom. Germanico; Prodromi loco privatis lectionibus præmissa.* 1621. 4.
- 2 *Disput. Inaug. sub. Præf. FRIDER. MEVII, de Transactionibus.* Gryph. 1622.
- 3 *Legale exercitium Disput. I. quod est: Repetitio Prælect. Institutionum juris compendiosa, ex Lib. I. desumpta.* Gr. 1623.
- 4 *Legale exercit. II. ex Lib. II. Titulis 9.* Gr. 1623.

- 5 - - III. ex L. II. a. Tit. X. ad fin. Gr. e. a.
 6 - - IV. ex L. III. Tit. 1. usque 13. Gr. e. a.
 7 - - V. ex L. III. a Tit. 14. usque L. IV. Tit. 6. Gr. e. a.
 8 Oratio, cui Tit. *Era IX. OTHONIS Episcopi Bambergensis*,
Pomeranorum, ut audit, Apostoli, f. Historica enarratio de Occasio-
ne conversionis Pomeranorum ad Christianismum ante annos 500. per
OTTONEM, Episc. Bamberg. a BOLESIAO, Poloniz R. voca-
tum, instituta. Occasione obitus D. P. JULII edita. Gryph.
 1625. cum Progr. ALEX. CHRISTIANI, Rect. Acad. & Dec.
 Fac. Phil. propositum 1624. ipsa Dom. Jubilate. (**)
 9 Disp. I. de *Actionibus*, 1626. d. Sept.
 10 - - de *Juramentis*, e. a. d. Sept.
 11 - - *Centuria Excerptorum feudal.* 127. d. 15. Sept.
 12 - - de *Vigilantia legali, ducta ex præscripto §. 3. J. de J. &*
J. 1627. d. Decemb.

13

(**) Postquam JOHANNES TRYGOPHORUS, Poet. & Histor. Profess.
 Gryph. jam a. 1606. septem actus Oratorios, tam in laudem,
 quam in vituperium OTTONIS, Episc. Bambergensis, instituerat, A.
 hoc anno jubilæo seculari 500. occasione & beneficio communicati
 ipsi pervetusti codicis, paulo post Pomeranorum conversionem con-
 scripti, divinum hocce facinus Episcopi OTTONIS accurate & plene
 describere, eaquepropter tribus diversis vicibus 1) de Conversionis
 Pomeranorum occasione, 2) de OTTONIS in Pomeraniam profe-
 ctione, 3) de ipsa conversionis actione, perorare sibi constituerat;
 At, primam saltem promissi partem explevit, ubi insimul ex Episto-
 la BOLESIAI, R. Polon. ad OTTONEM scripta, de Vita Ottonis pie
 & honeste acta, disseruit. Reliquæ in promissis subsisterunt, dum
 eas in aliud tempus sustulit. Invitavit ad hunc actum oratorium
 ALEX. CHRISTIANI tt. Rect. Acad. & Facult. Philos. Decanus,
 institutum altera die post Dom. Jubilate, qui veteri stylo erat 19. novo
 autem 29. Aprilis. Verum, cum interim, donec orationem hanc
 typis mandaverit, Dux PHIL. JULIUS, piissimæ memoriæ, ingenti
 totius Pomeraniæ luctu, fatis cesserit, in obitum & memoriam hu-
 jus optimi & desideratissimi Principis brevem Panegyricum adjecit;
 cujus & in Titulo facta est mentio.

c 2.

- 13 *Apophoreta Ichnographica publicarum lectionum, quas præter privatas lectiones hoc præterito anno de materia, in serie Lectionum propofita, in Auditorio publ. instituit & absolvit.* Gryph. 1627.
- 14 *Disp. de Regis Romanorum in Imperatorem promovendi electione.* Gr. 1628. d. 6. Sept.
- 15 - - *de Defensione.* 1632. d. 7. Jul.
- 16 *Disp. de Civitatum provincialium jure & administrat. est Inaug.* PETRI STEPHANI. 1639. d. 24. Apri.
- 17 - - *de Concurfu Creditorum.* Est Inaug. HARDEW. KEHREN e. a. d. 14. Nov.
- 18 - - *Conclufiones ex materia Paftorum ejusque parte vulgatori, quæ est de pactis privatis.* e. a. d. 14. Cal. Dec. est Inaug. MART. BOEKELIN. cum Progr. invit. ad 3 *Disp. Inaug.* in 4. & Progr. invit. ad *Promotionem* 7. *Candid.* in Fol.
- 19 - - *de Succellione ab intestato.* e. a. d. 14. Nov. est Inaug. JOACH. FREYTAGII.
- 20 - - *de Pupillari fubftitutione.* 1642. d. 15. Oct.
- 21 - - *de Pignoribus & hypothecis.* Refp. ANDR. AXEL KEVENBRINCK. 1643. d. 15. Mart.
- 22 - - *de Fidejufforibus.* 1644. d. 6. Idus. Jun.
- 23 - - *de Foederibus.* e. a. d. Oct.
- 24 - - *ad l. 13. de SCto Silan. & Claud.* 1647. d. 17. Aug. est Inaug. CASP. HOYERI cum Progr. invit.
- 25 - - *de Fidejufforibus.* e. a. d. 17. Aug. est Inaug. HENN. HEINRICHS cum Progr. invit.
- 26 - - *de Poenitentia juris.* e. a. d. 23. Febr. cum Progr. invit. ad *Dispp.* 4.
- 27 - - *de Legitima.* e. a.
- 28 - - *de Ceffione bonorum.* 1650. d. 29. Aug. est Inaug. CASP. BUNSOWEN.
- 29 - - *de Mora.* Est Inaug. HENR. MICHAELIS. e. a. d. 5. Cal. Oct. ei. d. 26. Sept. cum Progr. invit. ad *Disp. Inaug.* in 4. it. *Promot. doct. in forma patent.*
- 30 - - *de Contractu & diftractu Sponsaliorum.* 1651. d. 16. Jan. Est Inaug. M. CHRISTIANI WOLDENBERGII; cum Progr. invit.

- 31 - - de *Restitutione Spoliatorum*, quæ est inaug. JOH. POMMER-
ESCHII, postea Profess. jur. 1651. d. 6 Febr. una cum *Pro-*
grammate invitatorio ad Disp. in 4.
- 32 - - de *Ufucapionibus*. e. a. d. 29. Nov.
- 33 - - de *Regalibus*. Resp. CONR. FRIDLIBIO; post Profess. jur.
e. a. d. Sept.
- 34 - - de *Advocatia*; quæ est Inaug. JO. CONR. BILLEBII, e. a. d.
6. Febr. cum *Progr. invit. ad Disp.* in 4.
- 35 - - ad l. 3. ff. de *Iust. & jure*; quæ agit de *Defensione necessaria*.
Resp. CONR. FRIDLIBIO. 1652. iplis Cal. May.
- 36 - - de *Jure antichretico*. e. a.
- 37 - - de *Obligationibus ex maleficio*, f. *privatis delictis*. e. a. d. 4.
Septemb.
- 38 - - de *Prohibita alienatione bonorum avitorum*, est Inaug. ANT.
GÜNTH. FRITZII, post Prof. extr. e. a. d. 15. Julii, cum *Progr.*
invitat. in 4.
- 39 - - de *Eviſſionibus & duplæ stipulationibus*. e. a. d. 3. Aug. est
Inaug. GEORG. GOETSCHII, cum *Progr. invit. ad Disp.* in 4.
- 40 - - *Examen Juris Accretorii*, pro faciliore intellectu l. un. §. 10.
& n. de *Caducis toll.* est Inaug. DN. HENN. CHRIST. GERDESII,
e. a. d. 15. Jul. cum *Progr. invit. ad Disp.* in 4.
- 41 - - de *Vulgari substitutione*. e. a.
- 42 - - de *Quæſtionibus in tortura reorum*. 1653. d. 15. Dec. est
Inaug. G. HEGEWALD; cum *Progr. invit. ad Disp.* in 4.
- 43 - - de *Defensione temperata*, f. *Moderamine inculpatae tutelæ*, ad
intellectum L. ut vim 3. ff. de J. & J. 1653. d. 12. Kal. Nov.
- 44 - - de *Tutela*. e. a. d. 2. Apr.
- 45 - - de *Domano*, est Inaug. GVALT. GRIGGE, 1654. d. 15. Cal.
Aug. i. e. d. 19. Jul. cum *Progr. invit. ad Disp.* in 4.
- 46 - - de *Judicio Stigmatis*. Inaug. GEORG. HARTMANNI, e. a. d.
20 Jul. cum *Progr. invit. ad Disp.* in 4.

II. PROGRAMMATA.

- I. *Decanatus*, ad *Disp. Inaug. Candidat.* & ad *Promotionum doctora-*
lium solennia frequentanda, jam supra, occasione *Dispp. Inaug.*
recensuimus.

II. *Recloratus*; & quidem

1. ad *Festa* solennia celebranda prostante
 1. in Fest. Nativit. Christi 1636. in f. patente.
 2. Paschatos 1637. in ead. forma.
 3. - - Pentecostes ejusd. a. in ead. f.
 4. - - in F. Michaelis ej. a. in ead. f.
 5. - - Nativit. Christi a. 1639. in f. pat.
 6. - - Paschatos. a. 1640. in ead. f.
 7. - - Pentecostes ej. a. in ead. f.
 8. - - St. Michaelis e. a. in ead. f.
 9. - - Nativit. Chr. a. 1644. in ead. f.
 10. - - Paschatos a. 1645. in ead. f.
 11. - - Pentecostes e. a. in f. pat.
 12. - - Michaelis e. a. in forma pat.
2. *Funebria* durantibus Rectoratuum annis varia edidit.

XXXI. RUDOLPHUS HAGEMEISTERUS. Sund.

Prof. jur. extraordin. post Civitatis Sund. Syndicus.

Primam vitæ usuram cepit in Metropoli hujus Provinciæ, celebri isto emporio, Sundio, a. 1595. d. 18. Dec. *Patre* fuit gavisus, cui prænomen ROLOFF, f. RUDOLPH, Cive ac Mercatore ibidem primi ordinis, nec non ad Ecclesiam, D. Mariæ sacratam, Provifore fidelissimo. *Matre* autem BARBARA HAGEMEISTERS; *Avo* paterno BERNHARDO, Cive ac Mercatore initio Rostochienfi, *Avia* autem GERHARD MÖLLERS. *Avo materno* ALBRECHTO HAGEMESTERO, Cive, Mercatore ac Provifore Eccl. St. Nicolai apud Sundenf. *Proavo* paterno BERNHARDO, Consule Rostoch.

In teneri infantia parentum cura in fundamentis Christianismi imbutus; adolescente ætate, & quidem 12. anno, institutioni Rectoris Scholæ Gryph. LUCÆ TACCII, & Conrect. ANDR. HELLWIGII, viris hoc tempore maxime inclarescentibus, traditus est; quorum etiam sedula informatione tantum in humanioribus litteris profecit, ut Academiam patriam cum fructu frequentare potuerit.

Albo itaque Studiosorum *Gryphisw.* a. 1612. d. 16. Junii Rect.

Rect. AUG. RHAU, inscriptus. v. *Ann. acad. h. a.* Studio juris ibidem totum totumque se mancipavit, quod Rostochii a. 1615. per integrum biennium, summa cum industria continuavit; ita, ut & publicum industriæ suæ specimen ibidem prodiderit, sub Præsidio CHRISTIANI OHMII, J. U. D. defendendo Disp. de *Mero Imperio* d. 14. Febr. 1618. Quo ipso huic Academiæ simul valedixit, & eod. adhuc anno in Acad. *Jenensem* se contulit, ubi lectionibus atque exercitiis publicis celeberr. Jctorum. ORTHOLPHI FOMANNI, & Dominici ARUMÆI sedulo interfuit, cujus etiam ultimi sub Præs. publice ventilavit Disp. de *Jure tam reali, quam personali, ratione feudi constituti & acquisiti ad Vasallum, s. Seniore, pertinentem*. Jen. 1620. Quin immo, ipse collegia privata in jure aperuit. Abhinc *Lipsiam* petiit, ubi itidem per tempus aliquod commoratus, usque dum a. 1621. a Patre suo domum fuerit revocatus.

Hujus etenim jussui obediens, a. 1622. iterum Acad. patriam Gryphicam petiit, ubi viribus ingenii, per studia satis politi, confidens, Facultati juridicæ ad tentandas eas semet stitit; & posteaquam eruditio ejus insimulque exacta in Jure scientia tentaminis rigorosis satis sub incudem fuerit vocata, publicum quoque, pro more hic recepto, exhibere volebat ejus rei documentum; ideoque d. 20. Junii 1622. Cathedram cum Præs. suo, D. JOACH. VOLSCHOVIO, ascendit & Disputat. Inauguralem, proprio Marte erudite conscriptam, de *famossimo Prælationis inter Creditores beneficio*, omnibus applaudentibus, defendit. Quibus tentaminibus feliciter superatis, eod. adhuc anno d. 26. Sept. promeriti ipsi collati sunt honores doctorales.

Ao. 1623. d. 6. Jan. in thori sociam sibi elegit DOROTH. BUNSOVIAM, CASPARIS, Senatoris Gryph. filiam. cum qua die Martis post Fest. Michaelis ej. a. sacerdotali copula fuit junctus. Quo itaque jam rei domesticæ eo melius consuleret, auream praxin forenssem cum Studiis academicis conjunxit; hinc Advocaturæ in Dicafterio Ducali non minus incubuit, quam & studiosæ juventuti sua officia legendo obtulit; dum non solum Collegium Digestorum præsidendo aperuit, sed & *Disputationem, Decades 2. Quæstionum j. controversi* continentem, publice Præsi-

Præsidente a. 1625. non 18. sed 21. May Resp. ANDR. VELINK,
Francisciburgo Pom. ventilavit.

Non itaque potuit non eruditio hujus viri omnibus inno-
tescere, qua tantam sibi undique conciliabat famam, ut gratia
Sereniss. Pomer. Ducis BOGISLAI XIV. a. 1625. ipsi Professio ju-
ris extraord. in hac Academia fuerit demandata. Qua statione
Academiae, turbulentis maxime istis temporibus, insignia præ-
stitit officia; prout Annales Academici affatim testantur.
Sic a. 1630. M. Januarii & iterum M. Februarii ab Universitate
ad Comitata Sedinensia, non sine vitæ discrimine, fuit ablegatus.
Ao. 1631. d. 21. May, permittente Colonello de PERUSSIS libe-
rum e Civitate, a Cæsaribus tum occupata, transitum, no-
mine Academiae corporalem arripuit possessionem prædii *Grub-
benhagensis*, post obitum Ducissæ SOPHIÆ HEDWIGS, Viduæ
Ducis PHILIPPI JULII, Academiae in usum cessi. v. *Annal.
Acad. h. a.*

Ao. 1633. die 16. Januarii Senatus Sundensis hujus viri
eruditione & in rebus agendis dexteritate captus, eundem ad
arduum Syndici primarii munus vocavit; cui e. a. d. 6. May
Juramento semet obstrinxit. Quo in officio summa fide ac
dexteritate fuit functus; donec tandem a. 1638. Sundii in loco
domicili, gravissimo morbo, mortis nuncio, fuerit interpella-
tus, cujus violentiæ succumbens d. 29. Aug. animam, corpore-
is vinculis solutam, Deo, Creatori reddidit. Postquam in hoc
ærumnoso vitæ ergastulo, non per 44, sed saltem 42. an. & 8.
mensis fuerit detenta.

Concionem funebrem in obitum ejus habuit M. ARNOL-
DUS STOLTERFOTH, Ecclesiastes ad St. Nic. d. 31. Aug. quæ
e. a. Gryphisw. typis impressa in 4. cui etiam Vitæ curriculum,
vulgo Personalia dictum, cum Carminibus amicorum adje-
cta sunt.

Quanti vero in pretio apud omnes bonos hic pius & do-
ctus Vir fuerit, patet inter alia ex testimonio, quod summe Ve-
ner. Theol. BALTH. RHAU, tum Rect. Acad. in *Programmate*, pu-
blico Universitatis nomine in Exequias JOHAN. ENGELBERTI,
qui

quique defuncti Hagemeisteri nostri sororius erat, a. 1638. d. 6. Sept. conscripto, exhibuit & sequentis est tenoris:

Ante 7. ferme dies denunciatus nobis est literis, Sundio missis, obitus, magis beatus, quam maturus, viri quondam Clariss. & excell. Dn. RUD. HAGMEISTERI, J. U. D. & olim in hac Acad. Profess. h. t. autem Reipubl. Stralsund. Syndici meritisissimi. Hic ipse, quia Reip. & literarum & forensis egregium fuit fulcrum atque ornamentum, nemo piorum & prudentium potuit abstinere a luctu & moerore, qui triste auribus suis hausit nuncium, quo significatum, Virum, pietate sincerum, eruditione clarum, moribus & conversatione maxime urbanum, nec non ad hominum commoda natum ac factum, per mortem, Dei permisso & gubernatione a Reipubl. clavo avulsum, ab uxoris dilectissimæ latere sejunctum & Sororum, Affinium atque Amicorum suavi amplexu ereptum esse. &c.

JOH. HEUNIUS in saepe all. Prosopographia sequenti disticho succincte ejus laudis egit præconem:

Rite tibi solidam tribuit Themis enthea mentem

Ad sua consilia ut te Stralsunda vocet.

Emendatius postea illud reddidit Auctor in exemplari suo manuali sequentem in modum:

Sic tibi formavit Themis & prudentia mentem

Ambiat ut famam Sundia clara tuam.

XXXII. CHRISTOPHORUS PAULI. Grimmenf.

De hoc Annales Academiae produnt, quod, absolutis Studiis Academicis, a. 1626. D. FRID. GERSCHOVIO Decano, gradum ambierit Doctoris, quemque ob singularem, qua polluit, eruditionem suo jure impetravit. Sic enim Jctus consumatissimus FRID. GERSCHOVIUS in Progr. invitatorio ad Disp. inaug. de eo scribit:

Haud ita pridem præstantiss. Dn. CHRIST. PAULI, Grim. Pom. nomen suum ampliss. Facultati jurid. professus est, seque in examine tum privato, tum qua Lectionem cursoriam publico, talem exhibuit, ut omnibus omnium suffragiis maxime dignus sit habitus, cui honores summi conferuntur.

d

Ne-

Neque enim Jurisprudentiam leviter primisque labris delibavit, aut obiter a limine salutavit; Sed in ipsa ejus adyta penetravit. Addidit insuper Philosophiæ cognitionem insignem, illasque studiorum amoenitates, quæ solidioribus & severioribus litteris non tantum ornamentum & colorem, sed etiam firmamentum & robur conciliare solent.

Postquam itaque d. 26. Oct. sub Præsid. modo laudati Decani Dn. GERSCHOVII publice *Disp. Inaug. ad l. Contractus 23. ff. de Reg. Jur.* amplissimam utilissimamque & in foro quotidianam materiam, quid nimirum contrahentes in unoquoque Contractu sibi præstare habeant, publice & cum applausu ventilasset: d. 16. Nov. ej. an. testante *Progr. invitatorio ad hanc solennitatem*, ab eodem GERSCH. summi in jure honores eidem impertiti sunt.

Ao. 1628. Professio juris extraordinaria in hac Academia ipsi fuit demandata. v. *Ann. acad. h. a. sub Rectoratu BARTHOL. KRACKEVITZII*; At eod adhuc anno, cum Frantzburgum Conloceros visitandi causa fuerit profectus, morbus eum invasit, qui ipsam mortem habuit comitem, ita ut in ipso ætatis flore, dolentibus Musis, immatura quidem, beata tamen, morte d. 26. Dec. Frantzburgi e vivis fuerit sublatus; cadaver ejus ibidem d. 28. ejusd. tumulo fuit illatum, referentibus *Annal. acad. h. a. sub Rectoratu FRID. GERSCHOVII. & JO. HEUNIUS c. l. memoriam* ejus sequenti profectus est encomio:

*Grimmia quem genuit sis clarus in arte Professor
Juris, ut & dextra sedulitate doces.*

Seu, ut in exemplari suo manuali emandatum reliquit:

*Grimmia quem genuit Juris fit clarus in arte,
Hancque alios dextra sedulitate docet.*

Uxor ejus fuit ANNA FELIX, ADRIANI, Consulis Frantzburgensis filia. v. GERSCHOV. in *alk. Catal. n. 153. Quod matrimonium, num foecundum fuerit, nec ne, non constat.*

* * * *

Ne justos Programmatiss fines excedam, invitatus subsisto; Optarem enim, ut mihi ulterius excurrendi sit facultas, cum ordo me proxime ducit in vitam magni illius Herois eruditorum, DAVIDIS MEVII. Ecquis est hodie tam inaccessus, tam ab omni hominum consortio remotus in terris locus, quo
non

non hujus præstantissimi viri fama pervaserit! quam speciali translationi, si modo occasio suppetet, vel Bibliopola sumtus suppeditaturus sit, servabo.

Ex modo instituta recensione Vitarum Virorum, eruditionis ac nominis fama clarissimorum, inveniet CANDIDATUS, quæ ipse partim in eo virtutis tramite, quem ingressus, feliciter sectatus fuit, partim & exemplum ulterioris imitationis justæque æmulationis præbere possint. Vita ejus, hætenus laudabiliter transacta, jam satis in se continet argumenti: virtutem præmium, ut umbram corpus, sequi. Nec opus, ut ampullas hic projiciam laudumque CANDIDATI mei explicatorem agam. Sit judicium penes ipsum B. LECTOREM, qui ex vitæ ejus curriculo, mecum communicato, justum meritis ejus statuet pretium; Id, quod ipse sequentem in modum concepit:

Primam vitæ usuram, quæ summæ providentiæ gratia est, in hac Musarum sede Gryphica cepi, die Ima Julii 1738. a Patre susceptus optimo charissimoque JOH. GUSTAV. a BALTHASAR, Civitatis hujus Consule, quotidie de salute ejus bene merente, e Matre pie dilecta JULIANA BATTUS, b. M. THEODORI, Ministri Ecclesiæ Nicolaitanæ hujus Civitatis in cineribus colendi, filia (*). Hi, de quibus mihi gratulor, parentes, (faxit summum Numen! ut eos diu venerari mihi liceat,) relictis primis Scholarum trivialium subscelliis, curæ cujusdam Candidati Theologiæ, MARTENS appellati, me tradebant, qui omni fide ac diligentia mihi primas Christianismi ac humaniorum litterarum lineas ducens, me iisdem tam instructum reddidit, ut An. 1748. a Viro plurimum reverendo, Dn. Mag. DAN. FRIED. SCHRÖDER, jam Ecclesiæ Gützkovianæ Vice-Plebano, de Schola & Ecclesia meritissimo, tunc temporis scholæ publicæ Rectore, Classi IVtæ adfociari dignus judicaret. Privata insuper in repetendo Lectiones ope Studiosi J. C. LUBAHN, jam Pastoris Deigelsdorffensis fidelissimi, sussultus, per duorum annorum spatium hujus classis alumnus permanens; illo autem elapso supremæ classis sodalis evasi. Non sine fructu quoque institutionibus b. M. ALB. BEHRENS, post Pastoris Sagardensis, & M. ALB. ALEX. GRÜNWALD, jam Past. Cröslinensis, quondam Conrectorum hujus scholæ, usus sum. Plurimum autem in humanioribus debeo Præclariss. Dn. M. HERM. JAC. LASIO, qui in hunc usque diem Scholæ huic publicæ in magnam nostræ juventutis utilitatem cum laude præest Rector vigilantissimus, dignissimus, cujus doctrinæ ac institutioni eleganti tam publicæ, quam privatz, me totum totumque formandum per aliquot annos dedi.

Hujus eruditi Viri cura ac indefessa diligentia mox eo profeci, ut Ann. 1753. mense Sept. e Schola in Academiam hanc patriam, cujus facies tunc

d 2

(*) ulteriorem progressum in imagines paternas vid. in *Rituali Academ. Generos. Dn. PRÆSIDIS*, p. 56. & 57. ibique all. loc.

temporis *Vir Magnificus ac Consultissimus*, AUGUSTIN A BALTHASAR, Patrius meus ad urnas usque colendus, gerebat, felici successu transire poterim. Quamvis jam tum, immo, a primis pueritiæ annis stimulum ad Jurisprudentiæ Studium senserim, non tamen statim & illotis, ut ajunt, manibus illud tractavi. Persuafus, intellectum male ad sublimiora applicari, antequam Philosophia instrumentali cæterisque ejus disciplinis sit imbutus, & ad cogitandum redditus sit idoneus, tam *Logices* principia, primo a *Præclar. Magistro* BROCKMANN, ad ædam St. Nicolai Diacono vigilantissimo, & deinde a *Doctiss. Dn. P. AHLWARDT*, Log. ac Metaph. Profess. celeberrimo percepit; quam etiam *Meraphysices* dogmata & ab *Illo*, & a Mag. B. P. DROYSEN, jam Diacono Ecclesiæ Nicolaitanæ Sundensis dignissimo, didici; Cujus ex prælectionibus eo majorem hausi utilitatem, quo magis difficiliora hujus scientiæ principia, *exercitiis examinatorio-disputatoriis* mihi reddebantur familiaria. Nec quoque neglexi elegantem istam intellectus formatricem, *Mathesin puram* quam plus una vice ab *Excellentissimis Viris Dn. J. C. DAEHNERT*, Philos. & Juris publ. Svecani Professore in hac Academia clarissimo, & deinde a Dn. ANDR. MEYER, Mathes. & Phys. Profess. celeberrimo, magna cum voluptate explicatam audiui, ac præterea in prælectionibus solidissimis Dn. Mag. RÖHL, jam R. Observatoris Astronomici, repetivi. Illius Celeberr. MEYERI doctrina mihi etiam in *Physica experimentalis*, ut & in *Astronomia* noscenda, fuit proficua; sicuti & laudatus Dn. DAEHNERTUS, solida eruditione in *Historia Litteraria* ornatus rarissimos Bibliothecæ publicæ, cui ut *Bibliothecarius* summa cum laude præest, libros nitido sermone mihi notos fecit atque cognitos. Quod studium litteraturæ deinde ulterius tractavi in prælectionibus, quas perpilectus Consanguineus meus, Dn. Mag. P. J. A. BALTHASAR, jam Præpositus substitutus Synodi Grimmensis, plurimum Reverendus, tunc temporis hic ad HEUMANNI *Conspectum Reipublicæ litterariæ* diligenter habebat. His pertractatis, Jurisprudentiæ limina salutans, me totum curæ ac doctrinæ *Patru mei Celeberrimi*, AUGUSTINI A BALTHASAR, quem singulari pietatis affectu veneror, erudiendum tradidi. Hic, solidæ eruditionis laude conspicuus Legum Interpretes, tanta cura, solertia ac pietate, juris peritiam, qua præditus est, in meam contulit utilitatem, ut dexteritatem ac pietatem ejus in me erudiendo, non satis laudibus efferre, sed tantum grato animo recordari possim. Præcipue illius privatissimæ institutioni indefessæ omnem fere debeo distinctam momentorum practicojuris Romani cognitionem, quam, præmissa *Historia Jurium*, specialibusque in ipsum textum *Instit. Justin.* vice plus una habitis prælectionibus, mihi privatissimo collegio, ad ductum *Jurisprudentiæ suæ in Tabulas* digestæ, docendo ac examinando singulari solertia inculcavit. Cujus præceptis etiam in explicando *Jure Canonico* multo cum fructu gavissus sum. Singulari non minus cum animi delectatione ac grato affectu recorder doctrinæ *Magnifici p. t. Pro-Rectoris*, J. B. ENGELBRECHTI, Jurium in hac Academia Professoris, ob solidam pariter ac elegantem in Juris arte peritiam celeberrimi, qui *Juris Civilis* principia non solum ad ductum compendii HEINECCIANI, sed etiam deinde ad *Systema juris privati positivi civilis* NETTELBLADTIANI mihi aliisque explicavit doctissime; quod

eo majori voluptati pariter ac utilitati mihi cedebat, cum iste certo hebdomadis die examinando latinis verbis profectus nostros tentaret. Hanc juris partem, ut præcipuam, iterum etiam docente Dn. E. C. ab ESSEN, hujus Acad. Prof. & Syndico celeberrimo, tam in *Collegio Institutionali*, quam *Pandectarum*, non sine fructu recolui. *Juris criminalis & Publici J. R. G.* hic mihi quoque prægustum dedit Vir Generosiss. atque Consultiss. S. C. ab AEMINGA, Pandect. in hac alma Prof. clarissimus Regiique Consistorii Adfessor gravissimus. Prælectionibus non minus Dn. ANDR. WESTPHALII, Med. Prof. celeberr. *Medico-legalibus, & demonstrationibus anatomicis* frequenter ac sedulo etiam cum fructu interesse mihi licuit. Insuper frequens mihi fuit occasio disputando aliisque modis linguam atque ingenium exercendi, publicæque specimina industriæ edendi. Opponentis spartam frequenter sustinui, & sub Præsidio præsentis Gravissimi PRÆSIDIS, jam spectatissimi Brabente, *primam Dissertationem Jurisprudentiæ, in Tabellas ab eo redactæ* ac de novo in lucem editæ, An. 1755. publice defendi. Istiusmodi quoque speciminibus publicis mihi adnumerandum est, quod inter applausus festivos An. 1755. *tertio Jubilæo Academiæ nostræ sacros, nomine cætus Studiorum orationem de Jubilæis, imprimis in Pomerania celebratis, in ipsis Actis Jubilæis Academicis, typis publicis impressis, p. 189. reperiundam, in magno Eruditorum aliorumque hominum confluxu, recitaverim. Id, quod mihi utique summo honori duco.*

Sic quinquennio in Academia hac patria in litteris consumto, circa initium Anni 1759. cum vicinum belli incendium iterum in nostram Provinciam transfret, omniaque armorum, Minervæ adverso atque exoso, strepitu perterrita ac dissipata essent: ego, fato ita ferente, in Consortio Deputatorum hujus Provinciæ, quibus ad manus eram, eam reliqui, Sundique, quod tum multitudine hostili clausum tenebatur, trium mensium spatio commoratus sum. Ne tamen & hic locorum tempus otio transigerem, excolendæ ulterius linguæ Gallicæ, cujus fundamenta jam, manu ductione præclariss. Dn. Mag. MELLEN-DORF, Studium linguarum occident. olim in hac nostra Acad. publice docentis, nunc Ecclesiæ *Weitenbagensis* Pastoris fidelissimi, sub instructione cujusdam Dn. HAHNII, nec non aliis litteris elegantioribus operam impendi, subsidium gratiosissime suppeditante Generosiss. Dno Consiliario Provinciali de CHARISIO, de tota Provincia pariter ac imprimis Civitate Sundensi immortaliter merito, in cineribus adhuc singulari observantia colendo, cujus gratiæ debebam, quod Bibliotheca illius civitatis publica, splendidissima, semper mihi pateret.

Hicce in otis tam colloquio eruditorum, quam propriis meditationibus mihi repræsentans immensum scientiæ, cui nomen dederam, campum, a Parentibus meis exoptatissimis sollicitabam concessionem, dudum jam jam a me exoptatam, exteras salutandi Musas. Hac impetrata, non multum de eligenda Academia ambiguus sed fama Virorum Illustrum, *Georgiam Augustam* ornantium, incitatus, navi Sundio Lubecam trajectus initio mensis Aprilis, conspectis in hac Imperiali & Hanseaticarum civitatum quondam principe, visu dignis, per Hamburgum & Hannoveram Göttingam profectus sum. Primi adventus mei dies mihi jam quævis exoptata augurabantur, dum summa

ma humanitate a nonnullis Viris doctissimis erudita instructione ac salutari-
bus consiliis excipiebar. Qua in re singulari laude gratoque animo mihi
præ cæteris nominandus est Illustris J. S. PÜTTERUS, qui tam humanitate
comitateque, quam & omnibus elegantioris literaturæ deliciis, & præclara
non minus Juris tam publici, quam privati doctrina ornatus, studiorum meo-
rum ordinem tam prudenter direxit, ut campum Jurisprudentiæ scientia-
rumque elegantiorum necessariorum brevis temporis spatio peragrarè mihi
licuerit. Sic in *Historia præcipuorum Europæ Regnorum* Doctorem habui Illustr.
GEBAUERUM; cujus, canitie jam venerabilis justitiæ sacerdotis, vastæ tam in
Historicis, quam in juridicis, eruditionis fama undique jam dudum patuit,
nec non *Excellentiss.* ACHENWALLUM, cujus viri, omnis politioris literaturæ
deliciis expolitissimi, humanitatem mihi ex utilissima jucundissimaque consue-
tudine notam, pro meritis laudare haud valeo. Hoc ductore pragmatice
tractata historia, ex hujus viri eloquentis ore etiam *Notitiam Status præsen-
tis Europæ regnorum* eximia delectatione percepi, & singulari adhuc
recordor voluptate, quod ipse laudatus ACHENWALLIUS meis quidem opta-
tis postremo semestri præsentis meæ, in maturanda editione Compendii spe-
cialis *Prudent. Politicæ publicæ*, eoque simul explicando adnuere voluerit. *Hi-
stor.* vero *pragm. Imperii R. G.* ejusque *Publicum Jus* me tam eleganter ac solide,
ut solet, docuit Illustr. PÜTTERUS, quem etiam mihi elegi Præceptorem &
in cognoscendo *Processu Imperii amborum Imperii Tribunalium*, in quibus
ipse antea præsens causas egerat & in addiscendis *Praxis judicialis artificiiis*.
Neutiquam etiam ingrata olevi oblivione familiaritatem ac doctrinam *Gene-
nerosissimi & Consultiss.* de SELCHOW, qui, postquam Ill. GEBAUERUS mihi
Juris germ. antiquissimi vestigia, in TACITO latentia, summa cum eruditio-
ne detexerat, *universi Juris*, quo in Germania utimur, *historiam* ac *Juris
Germanici privati moderni principia*, mihi doctè ac concinne singulari cum
amicitiæ affectu exposuit; Neque in hac Musarum sede cæteras maxime ne-
cessarias *juris privati communis partes* neglexi; Sed, postquam a natu mayo-
ri eruditorum geminorum BECKMANNORUM methodi elegantia ingenique-
acumine præcellentissimo, *Juris Naturæ & Gent.* principia explicata audi-
veram, *Historiæ ac Antiquitatum Romanarum* a Dn. de SELCHOW instru-
ctus eram: etiam *Digestorum Libris*, tam in illius collegiis, quam in solidis
prælectionibus celeb. MEISTERI, Viri integerrimi animi accerrimique judi-
cii, sedulo ineubui, hujusque ex ore *Jus Criminale* egregie explicatum
percepi. *Decretalium ac Feudalis Juris* dogmata me singulari gravitatis ac
humanitatis suavitate docuit magnus ille Magni Jcti Patris Filius, Illustr.
G. L. BOEHMERUS. In mentem quoque mihi revoco jucundam consuetudi-
nem, quæ mihi cum Dn. WILLICHIO, Conterranco, Civitatis Göttingensis
Syndico, solida eruditione ornato, intercessit, ex qua multum me percepisse,
profiteor. Ut autem & in divinis rebus cognoscendoque sapientiæ fonte cog-
nitio mea augeretur, summa animi oblectatione frequentavi *Clariss.* Dn.
MICHAELIS, qui magnæ doctrinæ ingenique acuminis Vir Celeb. *nostræ re-
ligionis dogmata* ex limpidis rationis rivulis pariter ac genuino revelationis
fonte proponebat. Quod studium, omnium maxime salutare, cognitione mi-
rifici operis mundi rerumque in eo creaturarum earumque causarum naturæ

ac

ac effectum a *Celebratissimo* HOLLMANNO in *Collegio Physicali* acquisita, admodum augebatur. In *Cosmographicis* studio Celeber. FRANZII; In excolenda *lingua gallica* instructione Excell. M. ISAAC de COLOM du CLOS, huius *linguæ* Prof. celeberrimi, addiscendisque *Italici sermonis* fundamentis consuetudine Dn. d'ARATA usus sum. Ne autem indefinenter litteris involutus essem, etiam interdum excurrere in vicinas regiones animum relaxavi; qua occasione stupendas silvas *Hercinias* transeundo, maximamque ejus montosæ regionis montem conscendi, ac in profundissimas argenti fodinarum abyssi & scrobes abii, nec non in *speluncam Baumannianam* ejusdemque subterraneas vias maxima admiratione ac stupore ductum me abdidi. Quo in itinere & memorabilia civitatis *Goslariensis*, per *Comitatum Werningerodanum* revertens, adspexi. Altera vice fontem *Pyrmontanum*, *Serenissimarum Illustrissimarumque* personarum præsentia isto tempore floridissimum, simulque *Abbatia Corbejensis* arcem, in qua *Bibliothecarii* vices gerens quidam Nobilis a MENGENSEN, qui nuperrime Romam reliquerat, mihi multa ob raritatem visu dignissima, insigni cum humanitate monstrabat. Viceque alia visurus Ordines ac ritus Catholicorum *Heilgenstadium* ac *Duderstadium* profectus sum.

Sic tandem Studiorum Academicorum metam attingens, hanc Musarum sedem, *Galliæ* copiis occupatam, mense Septembris An. 1760. reliqui. Circa abitum autem singularis ac inopinata mihi continebat felicitas, quod in Exercitu Gallico, Gottingam occupante, obviam mihi venerint duo Patruels, fratres, mihi cœtanci, & ut archissimo sanguinis, ita & familiaritatis nexu conjunctissimi, quorum alter locum Præfectus excubiarum alter Centurionis in exercitu hoc Gallico sustinebat; horum natu major, *Serenissimo* Copiarum Duci perquam gratus, mihi gratiosissimum accessum ad Ducem huiusque protectionem ac comæatus literas procurabat. Quibus stipatus, per duos exercitus *Hamoveram* adii. Qua in electorali sede, celebri civitate, honor mihi contigit, magnum illum, æterna gloria dignum nostraque laude majorem Mæcenatem, Perillustrem GERLACH, ADOLPH. A MÜNCHHAUSEN, Status Ministrum, Magnæque *Britanniæ* Regi a Consiliis intimum, Regiæque *Camæræ* Præsidentem Magnificum, submisit salutandi, qui ad gratiosissimum alloquium me admittere haud dedignabatur. Simili humanitate etiam fruebar in Domo Illustr. & perquam eruditi Dn. DAV. GEORG. STRUBE, in literatorum orbe scriptis maxime egregiis celebratissimi Jcti. Singulari non minus comitate excipiebar a Consummatissimo illo Jcto, Consil. aulico SCHEIDTIO, qui non solum domi jucundissimum mecum de rebus eruditis instituebat colloquium, sed & *Bibliothecarii* munus gerens, splendidi apparatus Regiæ *Bibliothecæ* rarissima quævis, suavissimo cum eruditionis sale mihi proferebat. His cum iis, quæ in arce electorali *Hernhausana* visu digna, non absque fructu conspectus, per *Zellam Hamburgum* profectus, ibique splendore aspectu dignorum per aliquot dies delectatus, *Wismariam*, summi *Provinciarum Svecicarum* in Germ. Tribunalis, tantorumque Virorum & progenie & meritorum gloria excellentium, florentissimam sedem, perveni. Ubi honor mihi contigit, Illustrissimo hujus Illustris Collegii supremi appellat. *judicii Præsidi*, Illustrique ac Generosissimo *Vice-Præsidi* obsequium ac observantiam debitam præsens contestandi, a quibus ut & nonnullis aliis tam numezis, quam eruditionis præcellentia ornatissimis cognatis ac amicis generosa humanitate ac liberali.

liberalitate sum exceptus. De hinc per Rostochium ad patrios Lares ex multis periculis juvenilibus ac itinerariis salvus, quæ supremi Protectoris est gratia, redii.

Hic iterum animum ad literas theoreticas æque ac practicas ruminandas applicavi, & ut eo magis Patriæ, cui natus, intervirein, munus Referendarii in Illustri, quod hic floret, judicio aulico Regio modeste ambii; & favori Generosiss. Dn. DIRECTORIS reliquorumque membrorum, nunquam non grata mente recolendo, debeo, quod memet Illustrissimo Regimini cum alio quodam Candidato præsentaverint. Annuente illustrissimo Regimiae anno elapso d. 6. Junii, exhibitis illustriss. Regiminis Codicillis, a Generosissimo Reg. Dicast. Directore Dn. F. F. Nobil. ab ESSEN, summis in Rempublicam meritis pariter ac ætate venerando, quemque D. T. O. M. per feros usque annos Justitiæ salvum servare velit, solemniter in hoc Illustre Collegium sum introductus.

Quamvis itaque jam per anni spatium huic officio, pro meis quidem viribus, haud vacuus præfuerim, tantum tamen abest, ut animum in theoriam propensum in totum ab ea desistere valerem, ut potius, pro inpetranda licentia publice jus profitendi & me et alios in Jurisprudentiæ studio perfectiones reddendi, anno jam elapso amplissimæ Facultati Juridicæ & inprimis Magnifico ac Gravissimo Dno PRÆSIDI, Facult. ejusd. t. t. Decano, nomen solito more professus sim. Grata itaque recolo mente, quod amplissima Facultas juridica, exantlatis examinibus aliisque tentaminibus, ad suscipienda doctoralia insignia me humanissime admiserit.

Summa quæ me providentia in hunc diem incolumen servavit, & in sustinendis laboribus adjuvavit clementissime, conatus meos & in posterum sibi velit habere quam commendatissimos, est, quod supplex oro atque voveo.

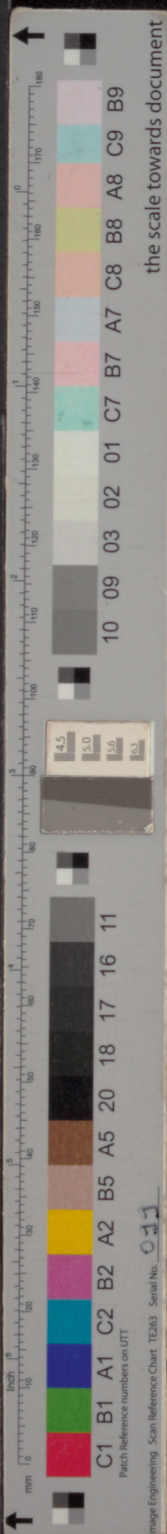
Apparet L. B. ex hac delineata vitæ scena Dni CANDIDATI, quantum hic sudaverit & alferit; quantumque Respublica literaria æque ac judiciaria sibi de eo promittere habeat. Quo autem publicum eruditionis suæ exhibeat documentum, jam in eo est, ut *Disputationem Inauguralem*, de nobili utilissimaque materia, scil. *Origine Feudorum in genere Et inspecie oblatorum in Pomerania*, proprio Marte conscriptam, publice pro Cathedra sit defensurus; quo actu disputatorio finito jura ac privilegia Doctoris ex decreto Facultatis nostræ ipsi conferre decrevi. Cui solennitati ut intersint eamque sua præsentia illustriorem reddant, MAGNIF. DN. ACAD. RECTOREM, GENEROSISS. R. DICASTERII DN. DIRECTOREM, UTRIVSQUE COLLEGII PROCERES, nec non AMPLISSIMUM SENATUM CIVITATIS & REVERENDI MINISTERII ECCLESIASTICI ANTISTITES, LECTISSIMAMQUE STUDIOSORUM CORONAM summis precibus contendo.

P. P. Gryphisw. sub Sigillo Facult. jurid.

MDCCLXII. d. Sept.

50. Helis, de ^{jura} separatione in concursa Creditorum et utrum
huc jus in Saxonia superiori etiam post quinquennium locum
habeat.
51. Helis, quousque parentibus licitum sit liberis suis hereditatem de-
trahere et quid ad voluntatem parentum maxima nuncupati-
one probanda requiratur?
52. Helis, si quis nomen ipsum sub condit. evocationis acceptit, an
et qualem actionem habeat acceptans, adnegas eundem periculo exponen-
te: etc.
53. Helis, in quantum et quibus modis uxor pro marito valide se obliga-
re queat? et quid hac in re cum primis in Saxonia superiori sit
jura?
54. Helis, quousque superstes conjux, altera parte defuncta, in hono-
rum representatione defendi, capere ipsi competere queat?
55. Helis, an foris cum tertio contrahentis beneficio divisionis
gaudent?
56. Hoffmann. de origine, progressu et natura jurisprudentiae
criminalis: germanicae.
57. Hoffmann, de revocatione testamentorum ex juris germanici
principiis explicata.
58. Hoffmann de coemeteriis ex urbibus tollendis, non Wdau, Lissa, Silesia
des Götter, Kaden, mal dau Hütten.
59. Hoffmann. de communicationis bonorum conjugum non nati-
ra atque principiis.
60. Hoffmann, de jure separandi aliorum a fūdo
61. Hoffmann, de donationibus propter nuptias.
62. Hoffmann, de jure consuetudinis.
63. Hoffmann, de die ac nocte nuptiali, non dum Gygis et Gygis
und der Brautnacht.

TIONIBUS PROPTER NUPTIAS.

35

rente lib. 6. de bell. Gall. c. 19. proditum:
ntas pecunias ab uxoribus dotis nomine acce-
tis bonis, æstimatione facta, cum dotibus com-
omnis pecuniæ ratio conjunctim habetur, fru-
ter eorum vita superarit, ad eum pars utrius-
uperiorum temporum pervenit. Si hæc testi-
ta sunt, si nimium exigimus ab ætate, qua
enta aut latebant, aut negligebantur, mi-
quod non vel ex sola nativa & domestica
um jurium, quæ in nuptiis observantur,
nt, morum illorum rationes non ex san-
um, sed patriis consuetudinibus esse pe-
ebant tot germanica nomina & verba, quæ
aniam pervenisse, aliquem somniare pos-
debatur. Huc referenda MORGEN-
ALITIUM, DONARIUM, GE-
eist aliaque quæ vel ex ipso sono originis
facile deprehendi potuissent, nisi illo tem-
i artificio fuisset habitum, Germanorum
ntiæ romanæ inferre & in ea primam ge-
aciem perdere. Hæc in præsentī ma-
nstrari possent, si liberum esset ad specia-
& in diversam DOTIS GERMANI-
LONUMQUE CONJUGALIIUM
mirere. Id vero nostrum jam non pati-
rsipientibus, quam vastus & difficilis hic
nem paucis & angustis dissertationis aca-
bsolvere, non permittitur. Placuit in alla
is acquiescere, & de eo tantum, quod
udentia DONATIONEM PRO-
TIAS appellare solet, paucis dixisse.

F I N I S.

CON.